

REGJERINGSADVOKATEN

Årsrapport

20
21

Innhold

1.	Leders beretning	side 2
2.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	side 5
2.1	Virksomheten og oppdraget	side 5
2.2	Hovedtall for 2021	side 6
3.	Årets aktiviteter og resultater	side 9
3.1	Korrekt og rask håndtering av rettssakene	side 9
3.2	Sørge for at Regjeringsadvokatens rådgivningstjenester er godt kjent for departementene	side 11
3.3	God og rask rådgivning ved forespørsel om juridisk hjelp	side 11
3.4	Bidra til at domstolene kan nå sine mål om saksbehandlingstid	side 12
3.5	Arbeide aktivt for at saker om administrative tvangsinngrep kommer raskt opp for retten	side 12
3.6	Saker for Høyesterett og internasjonale organer	side 12
4.	Styring og kontroll i virksomheten	side 14
4.1	Personalforvaltning	side 14
4.2	Bærekraftsmål	side 16
4.3	Etikk	side 16
4.4	Internkontroll og risikostyring	side 16
4.5	Sikkerhet og beredskap	side 17
4.6	Andre administrative forhold	side 17
5.	Vurdering av fremtidsutsikter	side 18
6.	Årsregnskapet 2021	side 20
6.1	Ledelseskomentar årsregnskapet 2021	side 20
6.2	Prinsippnote til årsregnskapet	side 22
	Oppstilling av bevilgningsrapporten	side 24
	Note A – Forklaring av samlet tildeling av utgifter	side 26
	Note B – Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år	side 26
	Oppstilling av artskontorapporteringen	side 28
	Noter	side 30

Leders beretning

For Regjeringsadvokatembetet (RA), som for resten av samfunnet, har 2021 vært et svært spesielt år, preget av at det har vært år 2 av koronapandemien, med omfattende smitteverntiltak og påbud om hjemmekontor store deler av året.

Innenfor disse rammene har RA videreført sin virksomhet, opprettholdt alle funksjoner, og utført alle oppdrag. Selv om det i perioder har vært en viss koronatretthet i organisasjonen, særlig mot slutten av året, har det ikke gått ut over kvaliteten i arbeidet, og heller ikke i særlig grad den målbare produktiviteten, selv om den interne kunnskapsoverføringen og miljøbyggingen har ligget på et lavere nivå enn vanlig. En stor del av rettssakene har vært gjennomført som digitale fjernmøter, uten særlige problemer, og den rettslige rådgivningen har gått som vanlig. Samtlige medarbeidere har gjort en stor innsats for å holde arbeidslyst og humør oppe, og i de periodene det var en viss oppmyking i smitteverntiltakene (særlig høsten frem til desember) var embetet umiddelbart tilbake i vanlig god gjenge.

For embetets portefølje har koronapandemien ikke hatt de store konsekvensene, i hvert fall ikke direkte. Det har vært noen rådgivningsoppdrag knyttet til myndighetenes smitteverntiltak, men færre enn i det første året av pandemien. Videre har det vært noen få rettssaker om tiltakene, men færre enn man kanskje kunne forvente. Den mest omtalte var en sak som ble anlagt av norske hytteeiere i Sverige, som staten tapte i tingretten, vant i lagmannsretten, og som skal opp for Høyesterett i 2022.

Innenfor de rammene som koronapandemien har satt, har det i 2021 handlet om å sikre den daglige driften og utføre embetets ordinære oppgaver. Her har det vært et travelt år. Til sammen kom det inn 1179 nye saker, som er noe ned fra året før (1276), men fortsatt høyt i et litt lengre perspektiv. Av disse var 864 rettssaker, mens 157 gjaldt rådgivning, og 158 høringer. Av de 864 nye retts sakene ble 246 satt ut til eksterne advokater eller overlatt til etatene selv å prosedere – mens RAs 49 advokater

selv tok 618, herunder alle saker av antatt prinsipiell betydning for det offentlige. Sammenlignet med et hvert annet advokatkontor er det et svært høyt antall rettssaker per advokat, og bekrefter RAs posisjon som et ledende prosedyremiljø. Det er fortsatt en generell tendens til at rettssakene i snitt blir mer arbeidskrevende og tar lengre tid, og at mange av våre private motparter stadig setter inn større ressurser.

I 2021 prosederte embetet 26 saker for Høyesterett, som er opp fra 23 saker året før, og som utgjorde 44 % av de 59 sakene som Høyesterett avgjorde ved dom. Dette omfattet to saker i forsterket rett – den såkalte ACER-saken om adgangen til å få prøvet Stortingets vedtak på generelt grunnlag, som ble behandlet i plenum, og Fosensaken om vindkraft og samiske rettigheter, som ble behandlet i storkammer. I tillegg avga RA innlegg på vegne av staten i saken om EUs fjerde jernbanepakke, som var første gang siden 1945 at Stortinget benyttet adgangen etter grl. § 83 til å innhente en betenkning fra Høyesterett. De øvrige sakene for Høyesterett illustrerer godt bredden i RAs portefølje, og omfattet spørsmål om reindrift, lisensfelling av ulv, skatt, utlendingsrett (herunder omgåelseseskaper), trygd, konkurranserett, personvern, alminnelig forvaltningsrett, dekning av advokatutgifter, tilbakebetaling av tilskudd, foreldelse, særavgifter og tvang etter pasientrettighetsloven. I tillegg har embetet ført en rekke saker for Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD), EFTA-domstolen og EU-domstolen, samt behandlet klagesaker fra FNs menneskerettighetskomiteer.

Et område som tradisjonelt har krevd store ressurser er saker om psykisk helsevern. Hver enkelt rettssak er ikke så omfattende, men antallet har steget jevnt i mange år, og nådde i år 366. Høsten 2020 ble det besluttet at Helsedirektoratet skal føre en større del av disse sakene selv, og bevilget midler til dette. Reformen fikk i praksis effekt fra høsten 2021, og er en medvirkende årsak til at det samlede antallet rettssaker er noe lavere enn året før. Dette antas å fortsette også i 2022. De ressurser som frigis vil bli brukt til å styrke innsatsen på andre viktige rettssaker og rådgivning.

Den rådgivningen embetet yter til regjering og forvaltning er av strengt intern karakter, og omtales sjelden utad. Dette er samtidig en svært viktig del av virksomheten, som dekker alt fra korte muntlige råd til omfattende skriftlige utredninger. Det ble registrert 157 nye rådgivningsoppdrag i 2021, som er ned fra 208 i toppåret 2020, men fortsatt høyt i et lengre perspektiv. Fra embetets side er det fortsatt vår ambisjon å styrke rådgivningsfunksjonen ytterligere, i tråd med de signaler vi får fra sentrale klienter. Det gjelder blant annet i EU/EØS-saker, som utgjør et klart tyngdepunkt i rådgivningen.

I de senere år har embetet merket gradvis større pågang fra media, og det er også en tendens til at klientene i større grad ønsker at vi skal formidle statens syn utad. Denne utviklingen har fortsatt i 2021. Det har vært en jevn pågang fra media gjennom året, og en lang rekke oppslag, herunder i flere krevende saker. Generelt er vurderingen at vi har fått formidlet statens syn på en dekkende

måte. Men dette er en løpende utfordring, som krever bevissthet blant advokatene. Høsten 2021 ble det gjennomført en runde med medietreningkurs, og dette vil bli fulgt opp videre.

For den løpende digitaliseringen av embetets virksomhet, har koronaperioden 2020–2021 under ett medført et stort sprang forover. Det gjelder både de tekniske løsningene – særlig knyttet til fjernmøter, digitale rettssaker og hjemmekontor – og medarbeidernes kompetanse til å bruke dem. RA har tradisjonelt rekruttert mange unge jurister, ofte rett fra eksamen. Selv om noen blir her lenge, går flertallet videre til andre jobber etter et visst antall år. I 2021 var det større avgang av erfarne advokater enn på lenge, som er en påminnelse om behovet for å kunne tilby tilstrekkelig gode vilkår til å sikre at regjering og forvaltning til enhver tid har tilgang til god juridisk bistand.

I oktober 2021 kom RAs lag til finalen i DepCup i fotball, der vi tapte knepent 4-3 for Finansdepartementet i et usedvanlig spennende oppgjør. Ellers har det vært lengre mellom de felles sosiale begivenhetene enn vanlig. Men i de periodene i 2021 der smittetiltakene har vært lempet, har det raskt boblet opp, og så snart pandemien er over, ser vi frem til å gjenoppbygge embetets sterke og livlige faglig-sosiale kultur.

Oslo 1. mars 2022

FREDRIK SEJERSTED
regjeringsadvokat

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 VIRKSOMHETEN OG OPPDRAGET

Regjeringsadvokatens hovedoppgave er å føre rettssaker for statsinstitusjonene og gi uttalelser og betenkninger om rettslige spørsmål. Som overordnede mål skal Regjeringsadvokaten sørge for at:

- staten får dekket sitt behov for advokat-tjenester på en god måte
- krav til høy kvalitet i arbeidet ivaretas
- brukerne oppfatter tjenesten som serviceinnstilt
- saksbehandlingen er effektiv

I føringene i tildelingsbrev 2021 fra Statsministerens kontor skal embetet fortsette de satsinger og prioriteringer som er lagt til grunn de siste årene:

- korrekt og rask håndtering av rettssaker
- sørge for at Regjeringsadvokatens rådgivningstjenester er godt kjent for departementene
- god og rask rådgivning ved forespørsel om juridisk hjelp
- bidra til at domstolene kan nå sine mål om saksbehandlingstid
- arbeide aktivt for at saker om administrative tvangsinngrep kommer raskt opp for retten

Regjeringsadvokaten er ansvarlig for at embetet har en målrettet og effektiv utnyttelse av ressursene, formulere mål og planlegge driften innenfor gitte rammer, i tillegg til å etablere/videreføre statistikk og andre parametere som gjør det mulig å vurdere resultater av embetets mål, satsinger og prioriteringer.

Ved utgangen av 2021 hadde embetet til sammen 49 advokater og 22 administrativt tilsatte.

Foruten regjeringsadvokaten, ledes kontoret av assisterende regjeringsadvokat, tre ledende advokater og en administrasjonssjef. For de ulike rettsområdene er det utpekt særskilte fagansvarlige blant de erfarne advokatene.

Kontoret er lokalisert i Oslo, med inngang fra Universitetsgata 8.

2.2 HOVEDTALL FOR 2021

I 2021 innkom 1179 nye saker (rettssaker, rådgivningsaker og offentlige høringer), hvilket er 8 % lavere enn foregående år.

De nye sakene fordelte seg slik:

- 864 rettssaker (893 i 2020)
- 157 rådgivningsoppdrag (208 i 2020)
- 158 høringer (176 i 2020)

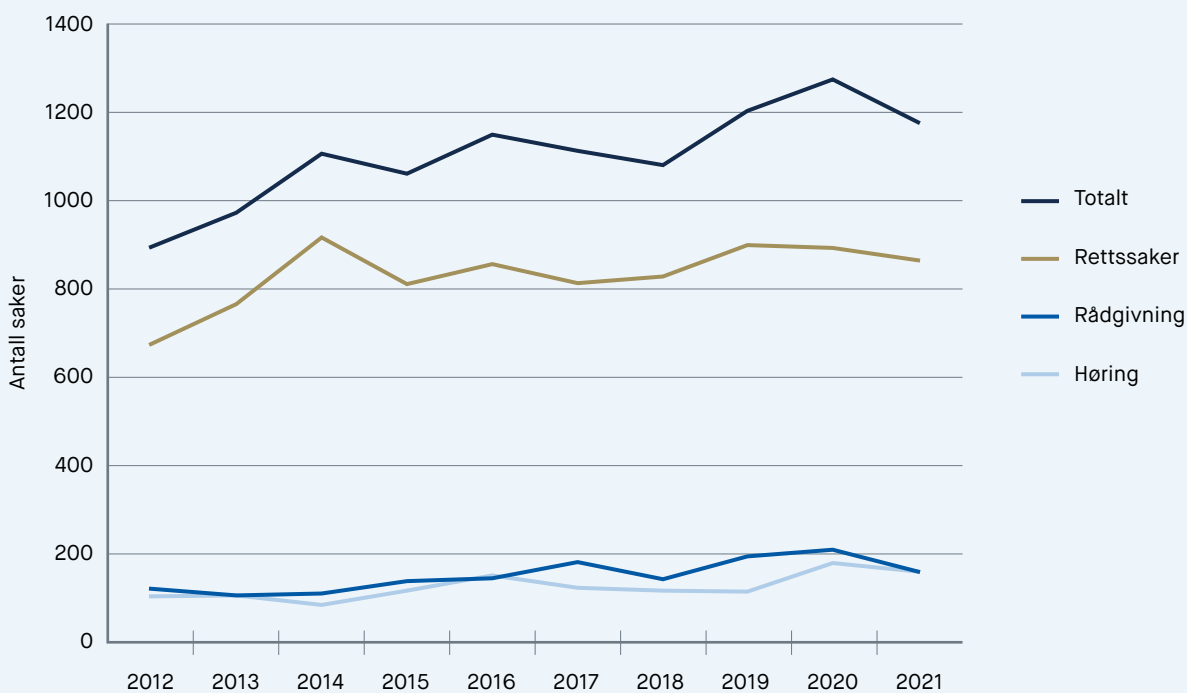
Utviklingen i sakstallet siste tiår kan illustreres slik: ↓

864
rettssaker

157
rådgivningsoppdrag

158
høringer

FIGUR 1 Antallet nye saker i perioden 2012-2021

Regjeringsadvokaten mottar oppdrag fra hele sentralforvaltningen, men det er store variasjoner mellom sektorene. De største klientene er i grove trekk i 2021 som gjennom de seneste årene. Tabellen viser klienter rangert etter antall saker, sammenliknet med 2020: >

	2021	2020
Helse- og omsorgsdepartementet	422	424
Justis- og beredskapsdepartementet	145	138
Arbeids- og velferdsdirektoratet	96	107
Utlendingsnemnda	67	88
Skattemyndighetene (inkl. Skattedirektoratet)	49	53
Kommunal- og distriksdepartementet	43	60
Forsvarsdepartementet	39	33
Kunnskapsdepartementet	35	35
Samferdselsdepartementet (inkl. Vegdir.)	35	49
Finansdepartementet	33	37
Utenriksdepartementet	32	44
Nærings- og fiskeridepartementet	25	39
Barne- og familiedepartementet	22	33
Landbruks- og matdepartementet	21	20
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	16	25
Olje- og energidepartementet	14	20
Klima- og miljødepartementet	13	13
Kultur- og likestillingsdepartementet	11	9
Utlendingsdirektoratet	8	6
Klagenemnda for industrielle rettigheter	6	8
Statens helsepersonellnemnd	5	4
Statens pensjonskasse	5	5
Advokatbevillingsnemnden / Tilsynsrådet for advokatvirksomhet	5	3

Årets aktiviteter og resultater

Gjennomgangen av årets aktiviteter følger de særlige prioriteringer som er gitt av Statsministerens kontor i tildelingsbrevet. I pkt. 3.6 gjennomgås kontorets saker for Høyesterett og internasjonale domstoler.

3.1 KORREKT OG RASK HÅNDTERING AV RETTSSAKENE

3.1.1 Hovedtrekk

Forberedelser og gjennomføring av rettssaker utgjør Regjeringsadvokatens kjernevirksomhet. Også i 2021 har dette arbeidet fungert godt. Den enkelte advokat har et selvstendig ansvar for å håndtere egne saker, men det er lav terskel for å ta opp faglige og praktiske spørsmål med fagansvarlig eller ledende advokat. Erfaringsutvekslingen mellom advokatene fungerer også godt.

Rettssaksarbeidet spenner over et vidt spekter av sakstyper. I 2021 har vi blant annet registrert 44 nye søksmål innenfor skatt og avgift, 35 saker innenfor arbeidsrett, 17 saker om erstatning etter straffeforfølgning, 16 saker om plan- og bygningsrett og 13 saker om offentlige anskaffelser. Rettssakene sprer seg over mange ulike typer av offentlig myndighetsutøvelse – alt fra inndragning av våpenkort til konsesjoner for vindkraftanlegg. Dette innebærer også at det varierer betydelig hva slags motparter vi møter. I retten møter vi både sårbare enkeltpersoner og store, børsnoterte selskaper. Partene kan være selvprosederende eller stille med store team av forretningsadvokater.

Rettssaksporteføljen har i liten grad blitt påvirket av pandemien. I 2021 har vi registrert fire nye søksmål med tilknytning til myndighetenes smitteverntiltak. Søksmålet som i 2020 ble reist av seks hytteeiere i Sverige, med påstand om at krav om innreisekarantene var ugyldig, ble behandlet av Borgarting lagmannsrett i juni 2021. Lagmannsretten kom til at de omtvistede delene av covid-19-forskriften var gyldig. Saken skal behandles av Høyesterett i mars 2022.

3.1.2 Særlig om volumområdene

De tre store områdene utlendingsrett, trygg og psykisk helsevern utgjør fortsatt et betydelig antall rettssaker:

- Psykisk helsevern (tvangsinnleggelse) har etablert seg på det samme, svært høye nivået som i 2020. Det nærmer seg 400 nye saker pr. år, mens det foregående tiåret brakte ca. 250 saker årlig.
- Utlendingssakene falt ytterligere, til 75 saker. Det foregående tiåret brakte i gjennomsnitt 160 saker pr. år.
- Antallet saker på trygdeområdet lå på det samme nivået som det siste tiåret.

En oversikt over antall saker innen disse tre «volumområdene» viser den fortsatte forskyvningen av saker mellom utlendingsområdet og psykisk helsevern: →

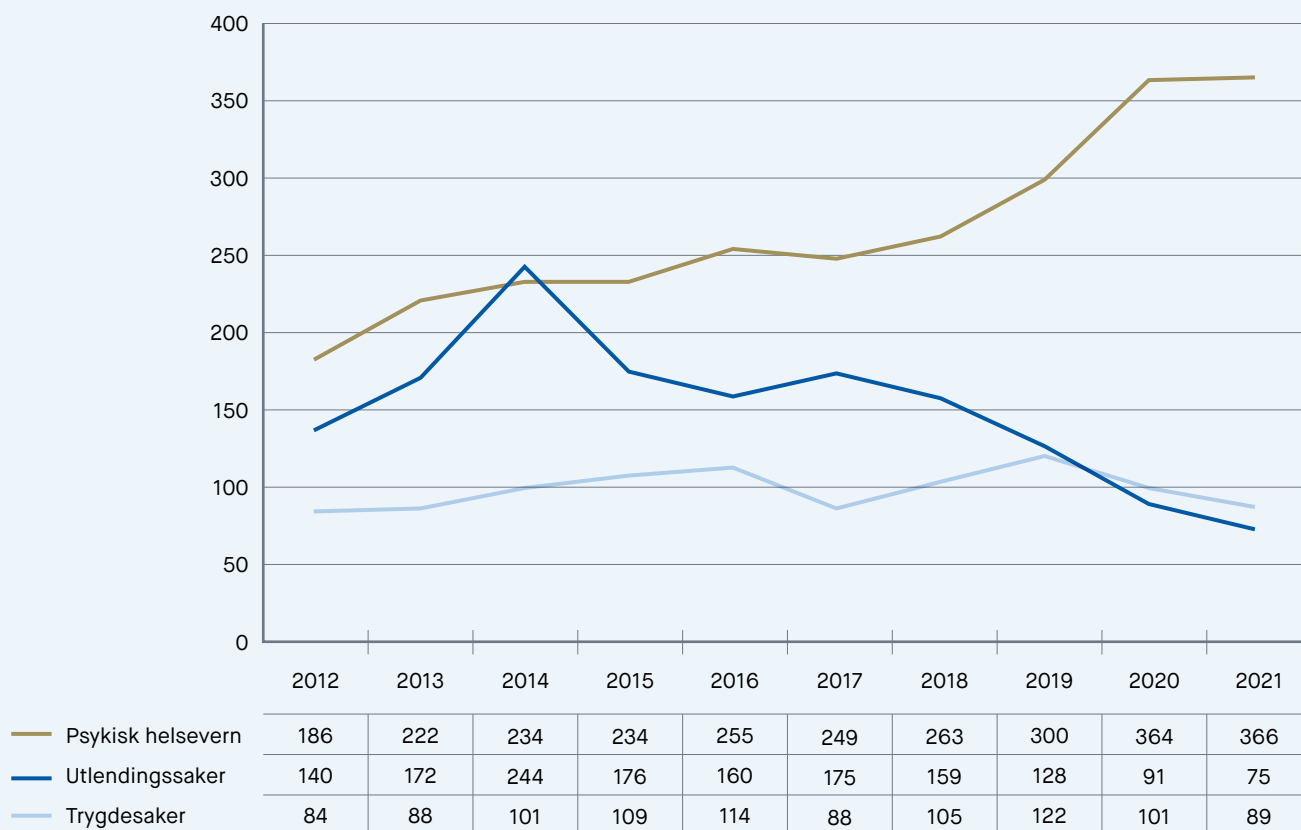
De tre store områdene utlendingsrett, trygd og psykisk helsevern utgjør fortsatt betydelige antall rettssaker. ↓

3.1.3 Utsetting av saker

For å kunne prioritere andre oppgaver av større og mer prinsipiell betydning for staten, har embetet i mange år satt ut saker innen to av disse tre områdene til samarbeidende advokatfirmaer. Det har dessuten innen to av disse områdene vokst frem ordninger hvoretter etatene selv prosederer rettssaker.

Av de 864 nye rettssakene satte embetet ut 246 til eksterne prosessfullmektiger (mot 165 i 2020). De resterende 618 utføres av våre egne advokater (mot 727 i 2020). Sakene som ble satt ut fordeler seg slik: →

FIGUR 2 Rettssaksutviklingen innen volumområdene psykisk helsevern, utlendingsaker og trygdesaker i perioden 2012-2021

	Kommisjonærer	Egenprosedyre i virksomhetene	RA
Trygd	58	-	46
Utlending	18	31	45
Psykisk helsevern	-	136	230
Annet	3	-	-

I Prop. 1 S Tillegg 1 ble det foreslått at Helse- direktoratet fra 2021 skal overta hovedtyngden av sakene om tvungen psykisk helsevern, og i tråd med dette ble Helsedirektoratets budsjett økt med 6 mill. kroner fra 2021. På bakgrunn av dette er det fra 2022 avtalt en endring i saks- flyten mellom Helsedirektoratet og Regjerings- advokaten, som innebærer at vi bare mottar oppdrag i ca 1/3 av innkomne saker om tvungent psykisk helsevern. Dette vil påvirke sakstallet for 2022.

Det ble fra 1. november 2021 inngått nye ramme- avtaler med advokatfirmaene Kluge, Thommessen, Kogstad Lunde og Riisa. Avtalene er inngått for tre år med muligheter for ett års forlengelse.

Slik vi ser det, er kommisjonæravtalene og ordnin- gene med egenprosedyre til gjensidig nytte og innebærer et konstruktivt samarbeid. Ordningene sikrer kvalitet og er samfunnsmessig effektivt, samtidig som det gir beredskap for tilfelle av betydelig økning i sakstallet, som særlig kan oppstå på utlendingsområdet og saker som gjelder tvungent psykisk helsevern.

3.2 SØRGE FOR AT REGJERINGSADVOKATENS RÅDGIVNINGSTJENESTER ER GODT KJENT FOR DEPARTEMENTENE

Antallet rådgivningssaker falt fra toppåret 2020 (208 saker) til 158 saker. (Høringer er da holdt utenfor.) Som vanlig ytte embetet i tillegg atskillig løpende rådgivning, særlig fra ledergruppen, som ikke alltid registreres som egne saker.

Regjeringsadvokaten har løpende og tett kontakt med våre klienter i forvaltningen. På områder med mange saker er det etablert faste rutiner for samarbeid og årlige møter.

Advokatene ved embetet holder jevnlig foredrag for jurister og andre faggrupper i departementene og øvrige etater. Regjeringsadvokaten selv har gjennom året holdt flere foredrag for forvaltningen, i første rekke om konstitusjonelle og forvaltnings- politiske temaer.

På volumområdene er det særlig tett kontakt mellom Regjeringsadvokaten og henholdsvis Helsedirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet og Utlendingsnemnda. Det har dessverre ikke vært mulig med felles seminarer i 2021, da et eget hovedformål med disse seminarene har vært å kunne møtes fysisk.

Et annet fagfelt der det er utstrakt klientkontakt, er skatt- og merverdiavgiftsområdet, der det er løpende kontakt både med Finansdepartementet, Skattedirektoratet og skattekontorene. Advokater fra embetet har gjennom året holdt innlegg på ulike seminarer om skatt og avgift.

3.3 GOD OG RASK RÅDGIVNING VED FORESPØRSEL OM JURIDISK HJELP

Mye av den løpende rådgivningen skjer direkte og umiddelbart, på telefon, epost eller i møter. I de tilfeller der det avgis skriftlige uttalelser, vil behandlingstiden variere etter sakens omfang og karakter, og hvor mye det haster. Det er en uttalt

målsetting at det ikke skal gå mer enn 21 dager før klient får en endelig juridisk uttalelse, med mindre annet er avtalt. Det skal løpende føres oversikt over tidsbruk på hver enkelt sak. (Høringsuttalelser er holdt utenfor dette, og avgis innenfor de fastsatte fristene i den enkelte sak.)

Rapporteringen for 2021 viser at gjennomsnittlig svartid i rådgivningssakene var 15,3 dager, med 7 dager som median. Til sammenligning var gjennomsnittstiden i 2020 13,9 dager, med en median på 6. Av alle sakene ble 76,5 % besvart innen 21 dager. Fra embetets side er dette en akseptabel behandlingstid, men det er et mål å få den noe ned. Mange saker har godt av grundig vurdering, og dertil kommer at det ofte er nødvendig med relativt omfattende kontakt og diskusjon med de berørte etatene før Regjeringsadvokaten er klar til å gi sitt syn.

3.4 BIDRA TIL AT DOMSTOLENE KAN NÅ SINE MÅL OM SAKSBEHANDLINGSTID

Embetet har også i 2021 arbeidet aktivt for at retts sakene blir raskt og korrekt håndtert, for å bidra til at domstolene kan nå sine mål om saksbehandlingstid. Vi vil alltid forsøke å imøtekomme ønsker om rask berømmelse, herunder vurdere om det er aktuelt å bytte advokat dersom advokaten som har saken ikke kan møte på foreslått tidspunkt. Tildeling av saker vil normalt skje til en advokat som har mulighet til å beramme saken innenfor seks måneder.

3.5 ARBEIDE AKTIVT FOR AT SAKER OM ADMINISTRATIVE TVANGSINNGREP KOMMER RASKT OPP FOR RETTEN

Regjeringsadvokaten har ingen myndighet til å beslutte når hovedforhandling skal berammes, men understreker rutinemessig overfor domstolene at denne typen saker skal berammes raskt. For å imøtekomme domstolens forslag til berammelser, praktiserer vi et fleksibelt system for bytte av advokat.

I 2021 gikk det i gjennomsnitt 53 dager fra sakene kom inn til Regjeringsadvokatembetet og frem til hovedforhandling i tingretten. Tallet har gått noe opp fra foregående år (51,4 dager i 2020, 52 dager i 2019, 50 dager i 2018 og 2017).

I forbindelse med at en større andel av sakene håndteres som egenprosedyre av Helsedirektoratet fra 1. januar 2022, er det også direktoratet som heretter vil føre oversikt over tidsbruken i disse sakene.

3.6 SAKER FOR HØYESTERETT OG INTERNASJONALE ORGANER

3.6.1 Saker for Høyesterett

Gjennom 2021 opptrådte våre advokater i 26 sivile saker for Høyesterett i avdeling eller forsterket rett. Dette utgjorde 44 % av de 59 sivile sakene som Høyesterett avgjorde (beslutninger og kjennelser er holdt utenfor). I én av sakene opptrådte vi på vegne av Justis-departementet i medhold av tvisteloven § 30 13, altså ikke til støtte for noen av partene. I to av sakene opptrådte staten som partshjelper til støtte for privat part eller kommune. I åtte av sakene var en av våre advokater til prøve. Staten fikk medhold i noe under halvparten av sakene.

I tillegg innga Regjeringsadvokaten, på vegne av regjeringen, skriftlig innlegg til Høyesteretts betenkning etter Grunnloven § 83 om EUs fjerde jernbanepakke.

Saken om EUs tredje energimarkedspakke ble behandlet av Høyesterett i plenum. Spørsmålet som stod for Høyesterett gjaldt om det var adgang til å få prøvd spørsmålet i den form det var reist, eller om det måtte avvises etter tvisteloven § 1 3. Etter dissens 12-5 ble saken fremmet til behandling. Det underliggende spørsmålet om grunnlovsmessigheten av Stortingets behandling ble deretter behandlet av Oslo tingrett i november 2021. Tingrettens frifinnende dom er anket inn for lagmannsretten.

Den såkalte Fosen-saken ble behandlet av Høyesterett i storkammer. Regjeringsadvokaten holdt innlegg på vegne av staten som partshjelper. Saken, som var en skjønnssak, gjaldt vindkraftutbygging på Fosen-halvøya. Som en del av saken måtte Høyesterett ta stilling til gyldigheten av vedtaket om konsesjon og kom til at det kunne være i strid med FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) art. 27. Den videre opp-

følging av saken er i skrivende stund fortsatt til behandling i Olje- og energidepartementet.

Samiske rettigheter stod også sentralt i HR-2021-1429, som gjaldt krav fra svenske reindriftssamer om adkomst til å drive reindrift i to områder i Bardu og Målselv kommuner. Høyesterett kom til at grensereinbeite-loven ikke var til hinder for slik adkomst, men frifant staten for erstatningskravet. I HR-2021-662 behandlet Høyesterett gyldigheten av tre vedtak om lisensfelling av ulv. Søksmålet var anlagt av Verdens Naturfond (WWF), som anførte at vedtakene var i strid med naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen. Tingrettens dom, som frifant staten, ble stadfestet.

Statens øvrige saker for Høyesterett viser ellers som vanlig en stor bredde i fagområder og problemstillinger. Fire av ankesakene gjaldt gyldigheten av Utlendingsnemndas vedtak, hvorav to tilbakekall av tillatelser som følge av såkalte omgåelseseskteskap. To saker gjaldt gyldigheten av Trygderettens kjennelse.

For øvrig finner man saker om konkurranserecht, personvern, alminnelig forvaltningsrett, krav om dekning av utgifter til advokathjelp i forvaltnings-sak, om tilbakekreving av tilskudd og foreldelse av slike krav, om særavgifter og om tvang etter pasientrettighetsloven.

I tillegg til disse sakene kommer en rekke kjennelser og beslutninger som ble avgjort av ankeutvalget etter skriftlig behandling.

3.6.2 Saker for Den europeiske menneskerettsdomstol

Regjeringsadvokaten har i 2021 representert Norge som agent i flere saker for EMD. I 2021 ble seks nye saker kommunisert. Fire av disse gjelder norsk barnevernspraksis. En sak gjelder Høyesteretts plenumsdom i det såkalte klimasøksmålet. Den siste gjelder påståtte konvensjonskrenkelser overfor en utenlandsk statsborger som arbeidet som dykker i Nordsjøen.

EMD avgjorde til sammen 16 saker mot Norge i 2021. Storparten gjaldt barnevern. I tillegg

nevnes den såkalte Holship-saken, hvor LO og Norges transportarbeiderforbund hadde klaget staten inn for brudd på EMK artikkel 1 som følge av Høyesteretts plenumsdom.

3.6.3 Saker for FNs menneskerettskomiteer

I 2021 mottok embetet to nye klagesaker for komiteene. Den ene, for rasediskrimineringskomiteen, gjaldt hatefulle ytringer. Den andre, for FNs menneskerettighetskomite, gjelder asyl. FNs menneskerettighetskomité kom med sine uttalelser («views») i én klagesak mot Norge i 2021. Saken gjaldt fire timer og et kvarter overskridelse av fristen fra pågrepelse til fremstilling for retten. Som Høyesterett kom FNs menneskerettighetskomite til at overskridelsen ikke var i strid med FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter.

3.6.4 Saker for EFTA-domstolen

Regjeringsadvokaten har arbeidet med flere større saker for EFTA-domstolen i 2021. Den viktigste avgjørelsen falt i den såkalte «NAV-saken». EFTA-domstolen kom, i likhet med NOU 2020:9 Blindsonen, til at de norske reglene om arbeidsavklaringspenger var praktisert uforenlig med EØS-reglene. Avgjørelsen var også relevant for sykepenger og pleiepenger. EFTA-domstolens rådgivende uttalelse ble fulgt av Høyesterett i stor-kammer, jf. HR-2021-1453-S. Regjeringsadvokaten deltok også i straffesaken for Høyesterett på vegne av staten v/Arbeids- og sosialdepartementet.

EFTA-domstolen ble i tillegg spurt om de norske reglene om dagpenger var uforenlige med EØS-retten. Dette ble besvart benektende i samsvar med statens innlegg, jf. sak E-13/20 og sak E-15/20.

3.6.5 Saker for EU-domstolen

Regjeringsadvokaten har videre gitt innlegg på vegne av staten i en rekke saker for EU-domstolen. Saksporteføljen har som vanlig variert mye. Staten har blant annet fått gehør for tolkning av EU/EØS-reglene som henholdsvis sikrer allmennheten effektiv adgang til miljøinformasjon (Land Baden-Württemberg) og homogen mulighet for privat håndhevelse av konkurransereglene i EU og EØS (Stichting Cartel Compensation).

Styring og kontroll i virksomheten

4.1 PERSONALFORVALTNING

4.1.1 Rekruttering og kompetanseheving

Regjeringsadvokaten har i 2021 ansatt syv nye medarbeidere på advokatsiden og én medarbeider i administrasjonen (vikariat). Embetet har i tillegg hatt 11 studentpraktikanter i opphold på 4–5 uker hver. I tilsettingsprosessene har vi mottatt svært mange søknader, fra høyt kompetente søkere.

Som ledd i arbeidet med rekruttering, er Regjeringsadvokaten hvert år representert under Arbeidslivsdagene ved de juridiske fakultetene i Oslo, Bergen og Tromsø. Vi har også som mål å være faglig til stede ved de sentrale lærestedene, og holder jevnlig eksamensrettede manuduksjoner, kurs og foredrag i Oslo, Bergen og Tromsø.

Regjeringsadvokaten har et eget program for opplæring av nyansatte, dels med individuell veiledning og dels med felles undervisning. I 2021 har det blitt innført faste faglige samlinger for de yngste advokatene og fullmektigene.

Kontoret jobber løpende med utvikling av erfaringsarkiv og har etablert faglige diskusjonskanaler på Teams. For øvrig foregår utstrakt faglig erfaringsutveksling i egne faggrupper for bl.a. skatterett, menneskerettigheter og EØS-rett.

Et fast og prioritert innslag ved embetet er den ukentlige Fredagslunsjen, der advokatene

gjennomgår siste ukes avgjørelser og diskuterer faglige spørsmål. I 2021 har Fredagslunsjen periodevis blitt avholdt digitalt, men likevel med høy deltakelse og aktivitet.

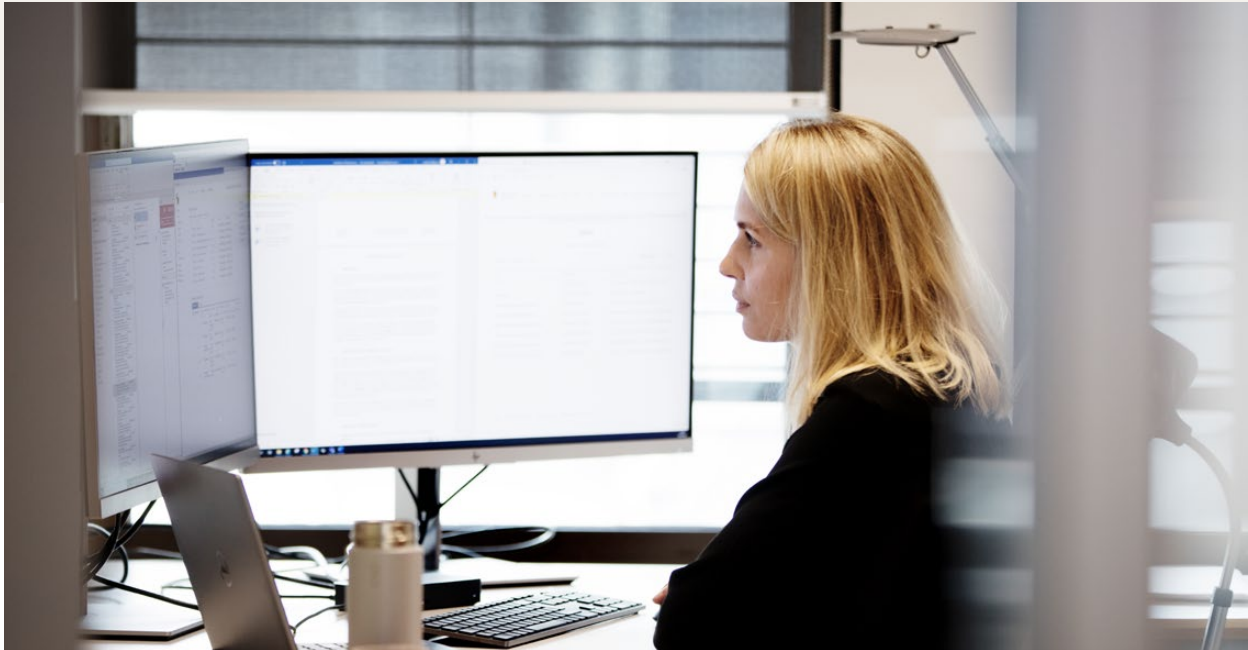
Nytt i 2021 er også innføringen av Torsdagsseminar som avholdes en torsdag ettermiddag hver måned, med to timer faglig innlegg/diskusjon og enkel bevertning. Både interne og eksterne foredragsholdere har bidratt.

I september 2021 ble det avholdt et én-dags embetsseminar på Kleivstua for alle ansatte.

Som beskrevet i tidligere årsrapporter, har embetet i de senere år opplevd større pågang fra media, samtidig som vi også merker en høyere grad av forventning eller ønske fra klienter om at Regjeringsadvokaten skal fronte saker utad. Dette er en utvikling som har fortsatt i 2021. Embetet har ingen egen kommunikasjonsrådgiver, men møter utfordringen ved løpende bevisstgjøring og opptrening av de advokatene som har sakene og kjenner dem. Ca. halvparten av advokatene gjennomførte kurs i regi av ekstern leverandør høsten 2021, og de resterende vil gjennomføre kurs i løpet av vinteren/våren 2022.

4.1.2 Ligestilling og mangfold

Ved utløpet av 2021 var 20 av embetets ansatte advokater kvinner (41 %). På administrativ side var seks av de 22 ansatte menn (27 %). I 2021 hadde embetet 11 studentpraktikanter,

hvorav fire var kvinner. To av de seks medlemmene av ledergruppen er kvinner.

Kvinnelige advokater tjente pr 31.12.2021 i gjennomsnitt kr 980 844, mens gjennomsnittet for mannlige advokater var kr 1 002 393. Samlet gjennomsnittslønn var kr 993 098, eksklusiv ledergruppen. Differansen skyldes tilfeldigheter og den aldersmessige sammensetningen innenfor hver av gruppene. Hos Regjeringsadvokaten får advokatene en betydelig lønnsøkning når de får møterett for Høyesterett. Tildeling av prøvesaker for Høyesterett følger i stor grad ansiennitet, og vil således alltid skje på kjønnsnøytrale premisser. Ved avslutningen av året hadde embetet 12 kvinner og 17 menn med møterett for Høyesterett, inklusive ledergruppen.

Kvinnelige administrativt tilsatte tjente pr 31.12.2021 i gjennomsnitt kr 545 689, mens gjennomsnittet for mannlige administrativt tilsatte var kr 653 360, eksklusiv administrasjonssjef som inngår i ledergruppen.

Per 31.12.2021 arbeidet ingen av de fast ansatte advokatene i redusert stilling. Tre kvinnelige tilsatte på administrativ side arbeidet deltid,

to grunnet delvis uførhet og én etter eget ønske. Ved utløpet av 2021 hadde embetet tre fast ansatte og én vikar med innvandrerbakgrunn. Dette tilsvarer 5,6 % av totalt faste ansatte.

Av de åtte nyansatte i 2021 er fire kvinner, og én nyansatt har innvandrerbakgrunn.

Regjeringsadvokaten hadde i 2021 åtte ansatte i foreldrepermisjon, i til sammen 160 permisjonsuker. Av disse var det fire kvinner og fire menn. Kvinnene hadde 62,5 % av permisjonsukene og mennene hadde 37,5 %.

Regjeringsadvokatens likestillingsdokument består av seks hovedmål med tilhørende tiltak, knyttet til bl.a. rekruttering og oppgavetildeling. Dokumentet er tilgjengelig for alle ansatte på intranettet. Tiltakene gjelder i stor grad den løpende driften, og krever kontinuerlig oppmerksomhet fra ledelsen. Vårt ansiennitetsprinsipp og praktiseringen av dette, bidrar til å redusere risikoen for kjønnsdiskriminering på advokatsiden. Tiltakene knyttet til rekruttering er fulgt opp ved ansettelser i 2021. Øvrige tiltak er fulgt opp i den daglige oppfølgingen av faglige oppgaver og personalhåndtering. I 2022 vil vi gjennomgå

likestillingsdokumentet og vurdere om det er behov for oppdateringer eller særlig oppmerksomhet rundt enkelte av tiltakene.

4.1.3 Inkluderingsdugnaden

Regjeringsadvokaten jobber med å nå målene i inkluderingsdugnaden, og innkaller kvalifiserte søkere som faller innunder denne til intervju. Av de åtte nyansatte i 2021, hadde én hull i CV-en. Dette utgjør 12,5 % og Regjeringsadvokaten har derfor lyktes med å nå målet om at 5 % av de nyansatte skal ha nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en.

Embetet ser det som viktig å ta vare på ansatte som gjennom sykdom eller skade har fått redusert funksjonsevne. Gjennom dialog, tilrettelegging og tilpassing av oppgaver har ansatte dermed hatt mulighet til å stå i stilling. Vi har også medarbeidere med medfødt funksjonsnedsettelse, og sørger for tilrettelegging gjennom teknisk utstyr mv. Én medarbeider får i tillegg bistand gjennom BPA-ordningen i forbindelse med arbeidsreiser og annet.

4.1.4 Arbeidsmiljø

Det ble avholdt fire møter i Arbeidsmiljøutvalget i 2021, i tillegg til flere uformelle møter. Medarbeiderundersøkelsen er utsatt i påvente av nytt system for slike undersøkelser fra DFØ, men inntrykket fra medarbeidersamtaler og Arbeidsmiljøutvalget er at de fleste opplever høy trivsel og et godt psykososialt arbeidsmiljø.

Samlet sykefravær hos Regjeringsadvokaten var i 2021 på 2,2 %. Periodene på hjemmekontor kan ha ført til en viss underrapportering av sykefravær. En vesentlig del av det registrerte sykefraværet er svangerskapsrelatert.

Ansatte har løpende tilbud om ergonomisk tilpassing av arbeidsplass gjennom bedriftshelsetjenesten. Alle ansatte har under pandemien fått tilbud om tilskudd til innkjøp av tilpasset utstyr til bruk på hjemmekontor, en ordning svært mange har benyttet seg av.

Vi har videreført et forsterket tilbud til gravide arbeidstakere, der de tilbys bl.a. arbeidsplass-

vurdering, legekonsultasjon og tilrettelegging av arbeidsoppgaver.

Ordinær vernerunde ble gjennomført sammen med bedriftshelsetjenesten og verneombud. Det er også gjort en gjennomgang av risiko- og sårbarhet innenfor fysisk og psykososialt arbeidsmiljø.

4.2 BÆREKRAFTSMÅL

Som rådgiver og prosessfullmektig for alle deler av statforvaltningen, bidrar vi indirekte til å understøtte alle statlige etaters arbeid med å oppfylle bærekraftsmålene.

Vår egen virksomhet støtter opp under bærekraftsmål nr. 16: Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner, og vi er kontinuerlig på jakt etter måter å forbedre rettssaksarbeidet på, og dermed også bidra til bedre oppfyllelse av bærekraftsmål nr. 16.3 og 16.6. Kontoret har også i 2021 bidratt til bl.a. økt effektivisering av rettssaksarbeidet for norske domstoler, gjennom økt digitalisering.

4.3 ETIKK

For Regjeringsadvokaten er det viktig å ha god rolleforståelse og alltid opptre i henhold til de etiske reglene som gjelder for advokater, samtidig som vi følger regelverket for offentlige tjenestemenn. Dette vektlegges i opplæring av nyansatte og er gjenstand for løpende refleksjon. Kontoret har også i 2021 avholdt et eget seminar om etikk. Én av våre advokater ble klaget inn for Advokatforeningens disiplinærnemnd. Tilsvar ble inngitt i januar 2022 og saken er foreløpig ikke behandlet av nemnden.

4.4 INTERNKONTROLL OG RISIKOSTYRING

Internkontroll og risikostyring er en del av den daglige driften ved embetet, og det vurderes forløpende om driften er forsvarlig, om bemanningen er tilstrekkelig og om sikkerheten til enhver tid er god nok. Det siste året har vi gjennomgått rutiner og retningslinjer rundt idømte og tilkjente saksomkostninger, og etablert nye kontrollfunksjoner.

4.5 SIKKERHET OG BEREDSKAP

Sikkerhet og beredskap ved kontoret er gjenstand for fortløpende evaluering og utvikling, ikke minst gjennom arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser. Administrasjonen har i 2021 gjennomført en egen øvelse i hvordan håndtere vanskelige og truende personer. Dette er en løpende utfordring som skjer ukentlig enten på telefon eller ved fysisk oppmøte. Vi har gode rutiner for varsling internt og håndtering av denne type situasjoner, og jevnlige øvelser sikrer at disse rutinene er kjent og blir fulgt. Embetet har hjertestarter, og det er gjennomført kurs i hjerte- og lungeredning med bruk av hjertestarter.

Gjennom pandemien har Regjeringsadvokaten gjort løpende vurderinger av smitteverntiltak og gjort nødvendige tilpasninger i tråd med regelverk og anbefalinger. Det er utarbeidet kontinuitetsplaner for ulike scenarier. Kontorets oppgaver har blitt tilfredsstillende løst fra hjemmekontor, selv om produktiviteten i perioder har gått noe ned.

Kontoret jobber kontinuerlig med å øke sikkerheten på IKT-området. Datasenteret ble i 2021 oppgradert for økt sikkerhet, og mye innsats er

brukt på å etablere gode og sikre løsninger for digitale rettsaker. Som for de fleste andre virksomheter er det kontinuerlige arbeidet med å øke sikkerheten krevende, og vi ser på løsninger for å redusere sårbarheten ytterligere.

I 2021 har embetet ikke vært truffet av vesentlige sikkerhetstruende hendelser, om man ser bort fra pandemien.

4.6 ANDRE ADMINISTRATIVE FORHOLD

Embetet har i 2021 for første gang etablert en grafisk profil. Arbeidet er gjort i samarbeid med designbyrået Gjerholm, og omfatter logo, typografi, fargepalett, maler og bildebruk. Den nye profilen ble lansert internt i august og er gjennom høsten tatt i bruk i organisasjonen. Arbeidet med å redesigne og programmere malene våre har vært omfattende, men nødvendig, og ble gjennomført i forbindelse med designprosjektet. Det er også igangsatt et arbeide med ny hjemmeside som en naturlig forlengelse av profil-prosjektet, og den skal være klar i løpet av våren 2022.

Vurdering av fremtidsutsikter

Regjeringsadvokatembetets samfunnsoppdrag er å føre statens rettssaker og gi juridiske råd til regjering og forvaltning. Oppdraget har ligget fast i over 200 år, og gjør det fortsatt. Målet er å utføre det på best mulig måte – til nytte for samfunnet som helhet. RA skal bidra til at de rettssakene der staten er part får et riktig resultat, og til at offentlige myndigheter får korrekt og god rettslig rådgivning.

I takt med at samfunnet stadig endrer seg, er det viktig for gamle og tradisjonsrike etater som RA å utvikle seg videre. Vårt styrende perspektiv er å kombinere kontinuitet og langsiktighet med behovet for løpende tilpasning til nye utfordringer. For RA betyr det først og fremst å videreutvikle rollen som et profesjonelt, moderne og effektivt advokatkontor, innenfor de rammer som gjelder for en offentlig etat. For tiden arbeider vi med en ny strategisk plan, der det vil bli nærmere konkretisert hva dette krever.

Gjennom koronapandemien 2020-2021 har RA, i likhet med de fleste andre institusjoner og organisasjoner, blitt satt på prøve. Etter egen vurdering er dette en prøve embetet har bestått, på en måte som viser at vi er en effektiv og moderne kunnskapsbedrift med stor kapasitet og evne til tilpasning og omstilling.

RAAs fremste styrke er at vi (som offentlig kontor) gjennom alle år har klart å rekruttere blant de aller beste juristene i landet, og beholde mange tilstrekkelig lenge til å sikre kontinuitet. For å kunne løse samfunnsoppdraget er det avgjørende at vi fortsatt kan gjøre dette i årene som kommer. Som statlig arbeidsplass kan RA aldri konkurrere med de private advokatfirmaene på lønn, og dette er en utfordring i en tid med stadig større lønnsforskjell sammenlignet med de store firmaene, som er våre fremste konkurrenter. Det er viktig at disse forskjellene ikke blir for store, og at RA fortsatt kan fremstå som den særlig attraktive arbeidsplassen vi alltid har vært. Ved siden av en bevisst lønnspolitikk, fordrer dette også en særlig aktiv og bevisst arbeidsgiverpolitikk, både på det faglige og det sosiale plan. Så lenge vi kan fortsette å tilby dette, vil fremtidsutsiktene være gode.

Årsregnskapet 2021

6.1 LEDELSESKOMMENTAR ÅRSREGNSKAPET 2021

Formål

Regjeringsadvokaten er statens advokatkontor i sivile saker. Embetet er prosessfullmektig for departementer i rettssaker, og bistår regjeringen og departementene i rettslige spørsmål. Embetet er organisert som én sentral instans med kontor i Oslo, og er administrativt underlagt Statsministerens kontor.

Bekreftelse

Jeg bekrefter at årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Statsministerens kontor. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld for 2021.

Vurderinger av vesentlige forhold

Embetets ordinære driftsutgifter har i 2021 vært litt lavere enn i opprinnelig budsjett. Dette skyldes i hovedsak reduserte reiseutgifter og utgifter knyttet til kontordrift som følge av korona-restriksjoner. Samtidig har embetet hatt seks advokater i ulønnet permisjon hele eller deler av året, der vikarene er fullmektiger som er lønnet på et lavere nivå. Fire advokater har sluttet og det har vært åtte ansatte i fødselspermisjoner i løpet av året. Per 31.12.2021 viste embetets regnskap et mindreforbruk på MNOK 5,179 (4,69 %).

Ved lønnsoppgjøret høsten 2021 ble det, i tillegg til sentrale midler, også gitt et tilskudd fra ordinært budsjett. På advokatsiden ble det særskilt prioritert å gi et løft til erfarne advokater uten møterett, for å beholde viktig nøkkelkompetanse. På administrativ side ble det prioritert å sikre samme lønnsnivå som i tilsvarende stillinger i andre offentlige kontorer.

Embetet har en egen post (post 21) for bruk av eksterne advokater for å avlaste embetets sakstilfang for mengdeområdene utlendings- og trygdesaker. Posten er utfordrende å budsjettere, da embetet ikke kan påvirke antall innkomne saker på disse områdene eller når sakene kommer opp for retten. Posten ble korrigert ned med MNOK 2,5 under revidert nasjonalbudsjett. På budsjettet for 2021 var det satt av MNOK 12,2 til utsatte saker. Per 31.12.2021 viste embetets regnskap et mindreforbruk på MNOK 2,748 (22,36 %).

Regjeringsadvokaten har avgitt budsjett-disponeringsfullmakt til Domstolsadministrasjonen, slik at domstolene kan bokføre de regelstyrte utgiftene som påløper, eksempelvis behandlingsgebyr til domstolene. I 2021 belastet domstolene embetets post 21 med MNOK 1,617, mot budsjett MNOK 1,8.

Embetet har avgitt budsjett-disponeringsfullmakt til Skatteetaten/Statens Innkrevingsentral for innkreving og regnskapsføring av statens tilkjente sakskostnader i saker Regjeringsadvokaten prosederer. Post 01 under inntektskapittelet 3024 viser merinntekt for 2021 på MNOK 3,451.

Disse inntektene er lite forutsigbare og således vanskelige å budsjettere.

Embetet har i sakene som prosederes også ansvar for å utbetale statens idømte sakskostnader. Kostnadene posteres på kapittel 0471 – Statens erstatningsansvar.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for embetet. Beretningen er offentlig når den er oversendt Regjeringsadvokaten fra Riksrevisjonen, og vil bli publisert på embetes hjemmeside så snart den er mottatt.

Oslo, 1. mars 2022

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Fredrik Sejersted', written over a light blue horizontal line.

FREDRIK SEJERSTED
regjeringsadvokat

6.2 PRINSIPPNOTE TIL ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret.
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

6.2.1 Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster

i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eien- deler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virk- somhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolon- nen for samlet tildeling, men bokføres og rappor- teres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

6.2.2 Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskonto- rapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen Spesifisering av bokført avregning med statskassen. Notene viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført

på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskonto) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til stats- regnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskaps- rapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandør- spesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøps- transaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2021

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst
0024	Regjeringsadvokaten	01	Driftsutgifter
0024	Regjeringsadvokaten	21	Spesielle driftsutgifter
0471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning	71	Statens erstatningsansvar
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordning mva i staten
Sum utgiftsført			

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst
5309	Tilfeldige inntekter	29	Tilfeldige inntekter, ymse
5700	Forletrygdens inntekter	72	Folketrygden – arbeidsgiveravgift
Sum inntektsført			

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

Kapitalkontoer

60045501	Norges Bank KK/innbetalinger
60045502	Norges Bank KK/utbetalinger
700024	Endring i mellomværende med statskassen
Sum rapportert	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

700024	Mellomværende med statskassen
--------	-------------------------------

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år for nærmere forklaring.

Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merutgift (-) og mindreutgift
A,B	115 397 000	110 217 917	5 179 083
A,B	13 006 000	8 640 048	4 365 952
B	0	45 001 059	
	0	4 360 317	
	128 403 000	168 219 340	
	Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merinntekt og mindreinntekt(-)
	0	129 943	
	0	11 019 041	
	0	11 148 984	
		157 070 356	
		1 818 244	
		-158 471 878	
		-416 722	
		0	
	31.12.2021	31.12.2020	Endring
	-3 852 416	-3 435 694	-416 722

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
002401	4 999 000	110 398 000	115 397 000
002421	720 000	12 286 000	13 006 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt
002401		5 179 082		5 179 082	
002421		4 365 952	-1 617 896	2 748 056	

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Opplysninger om avgitte belastningsfullmakter på inntektskapitler*

Kapittel og post	Merinntekt og mindreinntekt (-)	Inntektsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter (+)	Merinntekt og mindreinntekt (-) etter avgitte belastningsfullmakter
302401	-30 000 000	33 451 423	3 451 423

* Denne delen skal kun fylles ut og presenteres av virksomheter som har avgitt belastningsfullmakter på inntektskapitler.

Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
		5 179 082	5 519 900	5 179 082
		2 748 056	641 300	641 300

FORKLARING TIL BRUK AV BUDSJETTFULLMAKTER

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

Regjeringsadvokaten har for 2021 avgitt belastningsfullmakt til Domstolsadministrasjonen for prosessutgifter (gebyrer, utgifter til vitner/sakkyndige o.l.) i alle typer saker der Regjeringsadvokaten eller denne engasjerte advokater prosederer saker for staten da utgiftene på denne posten er regelstyrte. Avgitt fullmakt er på kr 2 800 000,-.

Regjeringsadvokaten har for 2021 avgitt belastningsfullmakt til Skatteetaten/Statens innkrevingsentral, Divisjon innkreving for statens tilkjente omkostninger ved dom eller kjennelse i alle typer saker der Regjeringsadvokaten eller denne engasjerte advokater har prosedert saker for staten og vunnet. Regjeringsadvokaten har ikke fullmakt til å disponere inntektene.

Belastningsfullmakt (utgiftsført av oss):

Regjeringsadvokaten har belastningsfullmakt på kap 0471 post71 gitt i henhold til tildeingsbrevet. Postomtalen i Prop 1 S for Justis- og beredskapsdepartementet beskriver utgiftene vi kan belaste som: "...Posten blir vidare nytta til å dekke sakskostnadene til ein motpart og til å dekke forseinkingsrenter som er tilkomne fram til éin md. etter at ein dom vart rettskraftig." Jf rundskriv G-01/2017: "Alle departementene kan belaste kap. 471, post 71."

Mulig overførbart beløp:

Regjeringsadvokaten har for 2021 hatt overføring av ubrukte midler fra 2020, som oppført i note A. Årets regnskap viser ett mindreforbruk på post 01 og post 21 under Regjeringsadvokatens kapittel og det er søkt om overføring av ubrukte midler som ligger innenfor 5% av årets bevilgning.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2021

	Note	2021	2020
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	0
Andre innbetalinger	1	29 423	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		29 423	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	89 171 500	86 949 103
Andre utbetalinger til drift	3	71 985 637	57 800 355
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		161 157 137	144 749 457
Netto rapporterte driftsutgifter		161 127 714	144 749 457
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	2 719 315	1 594 324
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	11 994	2 168
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		2 731 309	1 596 492
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		2 731 309	1 596 492

→

	Note	2021	2020
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	29 636	18 529
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		29 636	18 529
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		100 307	100 000
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		11 019 041	10 711 883
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		4 360 317	4 447 351
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-6 759 032	-6 364 532
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		157 070 356	139 962 888
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Fordringer på ansatte		134 816	104 801
Kontanter		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-3 981 437	-3 535 083
Skyldige offentlige avgifter		-3 824	-5 412
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		0	0
Mottatte forskuddsbetalinger		0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)		-1 971	0
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger		0	0
Sum mellomværende med statskassen	8	-3 852 416	-3 435 694

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov. Se veiledning over hva som skal inngå som en del av mellomværende med statskassen.

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Sum salgs- og leieinnbetalinger	0	0
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	29 423	0
Sum andre innbetalinger	29 423	0
Sum innbetalinger fra drift	29 423	0

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2021	31.12.2020
Lønn	71 465 098	68 773 771
Arbeidsgiveravgift	11 019 041	10 711 883
Pensjonsutgifter*	7 762 315	7 642 632
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-1 755 185	-795 356
Andre ytelser	680 232	616 174
Sum utbetalinger til lønn	89 171 500	86 949 103
Antall utførte årsverk:	73,05	74,77

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2021 er 14 prosent. Premiesatsen for 2020 var 14 prosent.

Nærmere om antall utførte årsverk:

Antallet er hentet ut av SAP med rapporten YHR_AARSVERK for 2021 ihht kundenotat.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	8 791 091	9 340 707
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	36 817	165 960
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 803 413	2 004 882
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	168 683	139 369
Mindre utstysanskaffelser	1 143 742	682 781
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 771 010	1 268 320
Kjøp av konsulenttenester	422 976	470 736
Kjøp av andre fremmede tenester	8 514 078	10 870 460
Reiser og diett	1 193 158	1 308 775
Øvrige driftsutgifter	48 140 670	31 548 365
Sum andre utbetalinger til drift	71 985 637	57 800 355

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	11 994	2 168
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	11 994	2 168

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	2 719 315	1 594 324
Sum utbetaling til investeringer	2 719 315	1 594 324
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2021	31.12.2020
Tilfeldige og andre inntekter	29 636	18 529
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	29 636	18 529

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2021	31.12.2020
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

Note 8 Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2021 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	31.12.2021 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
<i>Omløpsmidler</i>			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	134 816	134 816	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	134 816	134 816	0
<i>Langsiktig gjeld</i>			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0

→

	31.12.2021 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	31.12.2021 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	-4 300 595	0	-4 300 595
Skyldig skattetrekk	-3 981 437	-3 981 437	0
Skyldige offentlige avgifter	-3 824	-3 824	0
Annen kortsiktig gjeld	-1 971	-1 971	0
Sum	-8 287 827	-3 987 232	-4 300 595
Sum	-8 153 011	-3 852 416	-4 300 595

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer						0
Balanseført verdi 31.12.2021						

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Ved utfylling av note 8, del B skal tall fra selskapets siste avlagte årsregnskap benyttes. Det vil forekomme at selskap som virksomheten har eierandeler i ikke har offentliggjort sitt årsresultat før virksomhetens frist for oversendelse av årsrapport med tilhørende årsregnskap (så snart

det foreligger og innen 15. mars). Ved utfylling av noten kan dere benytte tall fra selskapets årsregnskap for året før. Om det ikke benyttes regnskapstall fra siste år bør dette opplyses om i noten.

REGJERINGSADVOKATEN

Org. nr.: 974761378

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Regjeringsadvokatens årsregnskapsoppstillinger for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2021. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 157 070 356 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening:

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- årsregnskapsoppstillingene gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2021 og kapitalposter per 31. desember 2021, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 2000–2899). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarene (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige

informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens og Statsministerens kontor sitt ansvar for årsregnskapsoppstillingene

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapsoppstillingene som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskapsoppstillingene som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Statsministerens kontor har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar basert på årsregnskapsoppstillingene.

Som en del av revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer Statsministerens kontor om dette.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapsoppstillingene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapsoppstillingene og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 09.06.2022

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Lars Christian Møller
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt